

SLOVENSKI NAROD

Izšaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 28. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SOCIALNI PROBLEMI, KI ZAHTEVAJO NUJNE POMOČI

Trije pomembni kongresi — V ospredju so vprašanje brezposelnih in stanovanjski problem

Beograd, 5. decembra. V soboto in nedeljo se je vršil v prostorih beogradske Delavske zbornice peti kongres delavskih zbornic kraljevine Jugoslavije. Kongres se je bavil s perečimi vprašanji našega delavstva, ki so v tesni zvezi z našim gospodarstvom in globoko posegajo v socialne prilike v državi. Po obširnih referatih in razpravah, v katerih so posegli zastopniki vseh pokrajin, je kongres ob zaključku sprejel obširno resolucijo, ki vsebuje predloge in zahteve delavstva. Resolucija poudarja:

1. Peti kongres delavskih zbornic, ki se je vršil 3. in 4. decembra v Beogradu opozarja na to, da je v naši državi veliko število popolnoma nepreskrbljenih in že delj časa brezposelnih delavcev vseh kategorij. Podpiranje teh revežev potem javnih borz dela, državnih in samoupravnih institucij, delavskih zbornic, delavskih organizacij in zasebnih ustanov, kakor je sicer dragoceno, vendar ni dovoljno, da bi zagotovo vsaj najpotrebnejšo podporo za življenje in stanovanje brezposelnih. Zaradi tega zahteva kongres, da se uveljavi člen 2 zakona o zavarovanju delavcev, s katerim se je že leta 1922 obljubilo, da se bo zavarovanje zoper brezposelnost oživilo. To zavarovanje naj bo samoupravno pod kontrolo države. Država in samoupravne korporacije bi se morale obvezati, da bodo redno prispevale za to zavarovanje. Zavarovanje mora biti obvezno ter obsegati vse kategorije delavcev in nameščencev brez vsake izjeme in mora veljati za vso državo.

2. Dokler se popolno zakonsko zavarovanje zoper brezposelnost ne izvede, so nujno potrebni hitri ukrepi, da se še v teku te zime brezposelni delavci in nameščenci preskrbe z najpotrebnejšim, in to boljše, kakor so bili dosedaj.

Akcijo vseh ustanov, ki podpirajo brezposelne, je treba osredotočiti pri borzih dela, pri katerih bi morali priti sodelovanje svobodnih družabnih krogov in strokovnih organizacij do večjega izraza. Vsa sredstva, ki se zbirajo za borze dela, se morajo uporabiti za podpiranje brezposelnih, bilo v denarju ali v prehrani. Takoj se morajo v to svrhu uporabiti tudi vsi rezervni fond. Dajanje borz dela za brezposelne, se morajo znatno povečati, tako glede trajanja kakor glede višine podpore. Prejemanje podpor pri borzah dela je smatrati za zakonito pravico delavcev in v okviru te pravice morajo krajevne borze dela vršiti izplačila. Sredstva borz dela se morajo povečati in v to svrhu zahteva kongres:

a) Vlada naj naroči vsem banovinom in občinam v državi, da določijo v svojih proračunih primerne kredite za podpiranje brezposelnih delavcev.

b) Uvede naj se poseben davek za brezposelne, ki naj ga pobirajo davčne oblasti za ves luksuz, zlasti pa naj se ta davek naloži na luksuzna stanovanja, zabavne ustanove, pijačo, na konzum v restavracijah, pivnicah, kavarnah in slaščičarnah, ne glede na to, ali se ta konzum vrši v javnem lokalu ali pri privatnem stanovanju. Ta davek naj se razpiše tudi na vse lokale, ki služijo v trgovske ali industrijske svrhe, plačati pa bi ga morali tudi vsi delodajalci sorazmerno s številom zaposlenega osebja.

3. Glede na to, da je v teku tega leta zajela brezposelnost tudi sezonske delavce, smatra kongres, da se pri podeljevanju podpore ne sme več delati razlike med sezonskimi in ostalimi delavci.

4. Posebno opozarja kongres na izredno veliko bedo, v kateri so poljski delavci. Za te je brezposelnost in nujno potrebno preskrbeti vsaj prehrano do nove zetje. V tem cilju zahteva kongres, da se v vseh občinah, kjer so nepreskrbljeni brezposelni poljski delavci, poseben žitni fond. V ta fond naj bi prispevali vsi oni posestniki, ki imajo na 9 oravov zemljo, po 5 kg žita in koruze. S tem žitnim fondom naj razpolaga paritetni odbor, kakor ga predvideva uredba ministra za socialno politiko glede ureditve zaposlitve delavcev pri poljskem delu.

5. Vpoštevajoč, da je stanovanje neobhodno potrebna življenjska potreba in glede na položaj v pogledu stanovanjskega vprašanja v mestih in industrijskih centrih, je peti kongres delavskih zbornic po vsestranskem razmotrivanju sprejel naslednje zahteve:

1. Prisilni ukrepi za določitev višine najemnine za stanovanja in lokale.

a) Za stanovanja in lokale v starih predvojnih zgradbah naj se določi višina najemnine na osnovi predvojne najemnine v parietu 1:10, do največ 1:11.

b) V novih, po vojni zgrajenih hišah, naj se določi najemina za stanovanja in lokale z ozirom na stvarne gradbene stroške s tem, da renta od investiranega kapitala ne sme presegati 4 odstotke, računajoč pri tem 30letno amortizacijo.

c) Prekoračenje tako določenih najemnin za stanovanja in lokale naj se kaznuje po zakonu o pobiranju draginje. Kazen naj se odmeri v višini prekoračene cene plus 10 odstotkov normalne najemnine.

II. Zadržno gradbeno zakonodajstvo.

a) Izda naj se zakon o osnovanju gradbenih združenj, s katerim naj se omogoči, da je lahko več oseb lastnikov ene hiše, na ta način, da bo posamezno stanovanje last posrednih zadržnikov. Iz prejšnjih stanovanjskih zakonov naj se obnovijo konstruktivne odredbe o gradbeni delavnosti države, občin in javnih korporacij.

III. Sredstva za gradnjo stanovanj.

Osnuje naj se splošni gradbeni fond pod upravo države, občin in stavbnih združenj. Iz tega fonda naj se za dobo prvih 10 let grade izključno samo zadržne hiše po mestih in sorazmerno s porastom prebivalstva in pomanjkanjem stanovanj. Pozneje bi se lahko iz tega fonda gradile zadržne stanovanjske hiše tudi po manjših mestih in na deželi. Sredstva tega fonda naj bi se dobila takole:

Državna hipotekarna banka naj vsako leto prispeva v ta fond dve tretjini one vsote, ki jo izdaje v gradbene svrhe. Uvede naj se poseben davek na neposredne davčne objekte v višini 100 milijonov letno, nadalje posebna določila na nezazidane parcele po mestih, zlasti v mestnih središčih, poseben davek na luksuzna stanovanja v mestih. Občine naj iz rednih proračunskih sredstev vsako leto prispevajo v ta fond najmanj 2 odstotka celokupnih svojih dohodkov. V ta fond naj se naposled stekajo vse kazni, izrečene zaradi previsokih najemnin. Zadržno gradbeno delavnost naj podpro tudi vse občinske denarne ustanove. Razen tega pa naj bo obvezno nalaganje v ta fond vseh presežkov delavsko socialno političnih ustanov.

Stanovanjski problem

Zagreb, 5. dec. Včeraj se je vršil tujki kongres stanovanjskih najemnikov iz vse države. Zanimanje za ta kongres je bilo nenavadno veliko in so bili zastopani vsi večji kraji v državi. Po vsestranskem razpravi in obširnih referatih je kongres naposled sprejel naslednjo resolucijo:

Kongres ugotavlja, da je stanovanje osnovni pogoj človeškega življenja ter za vsakega človeka prva in najvažnejša življenjska potreba. Zdravo stanovanje ni samo predpogoj osebne in socialne higijene, marveč tudi temeljni pogoj gospodarske produkcije in družabnega reda. Zato je dolžnost vseh, da posvetijo vso pozornost stanovanjskemu problemu, kakor delajo to vse napredne evropske države, ki so stanovanjsko kot eminentno socialno vprašanje že davno rešile.

Zaradi silnega in nepričakovanega znižanja dohodkov vseh slojev in zaradi pretiranih najemnin, ki niso v nobenem skladu z dohodki, je v času ostre gospodarske krize ogrožen obstoj velikega dela, zlasti mestnega prebivalstva. Samovoljno in samolastno odločanje hišnih posestnikov v pogledu pretirano visokih najemnin nasprotuje načelu enakopravnosti državljanov, ker na ta način bremena za ohranjanje našega narodnega gospodarstva niso enako razdeljena. Zaradi tega kongres stanovanjskih najemnikov nujno zahteva:

1. Vlada naj predloži Narodni skupščini načelni stanovanjski zakon, ki naj zaščiti ekonomsko slabe najemnike pred brezvestnim izkoriščanjem s strani pretežne večine hišnih posestnikov.

2. Maksimiranje najemnin naj se glede na različne življenjske prilike v državi prepusti posameznim banovinom, ki naj potom uredbe v sporazumu z organizacijami najemnikov določijo cene stanovanj in poslovnih prostorov, vpoštevajoč pri tem njihov položaj in kvaliteto kakor tudi draginjske razmere v posameznih mestih.

3. Banovinom naj se poveri najstrožja kontrola nad izvajanjem tega zakona zaradi neelojalne konkurence s strani hišnih posestnikov in najemnikov. Plačilni rok za najemninu naj se podaljša do 30. v mesecu, odpovedni roki pa na način, da najemniki ne bodo prisiljeni voditi procesov ter da se jih ne more namenoma izpostavljati nepotrebnim sodnim in advokat-

skim stroškom. V zimskih mesecih, to je od 1. novembra do 1. maja naj se zabranijo vse deložacije.

4. Brezposelnost intelektualne in fizične delavce naj se zaščiti glede plačevanja najemnine na način, kakor so zaščitene banke z zakonom o zaščiti kmetov.

5. Za ojačanje gradbene delavnosti v državi, ki edina lahko reši sedanjo stanovanjsko bedo, naj priskoči vlada na pomoč posameznim slojem, tako državnim uradnikom in delavcem, kakor tudi privatnim z dolgoročnimi krediti po nizki obrestni meri. Tako se je delalo tudi v drugih državah.

6. Ker je jasno, da pretirano visoke najemnine jačajo samo posamezne hišne posestnike na škodo širokih slojev producentov, izjavlja s tem kongres stanovanjskih najemnikov v imenu vseh stanovanjskih najemnikov v državi, da smatra to resolucijo za zadnji poizkus, da se reši pereče stanovanjsko vprašanje mirnim in zakonitim putem. Če bi tudi ta poizkus vključ vsemu pričakovanju ostal brezuspešen, izjavljajo stanovanjski najemniki iz vse države, da se bodo solidarno v obrambi svojih državljanskih in človeških pravic poslužili pravice samoobranbe.

7. V občinske zastope naj se po demokratskem načelu imenujejo sorazmerno po številu zastopnikov stanovanjskih najemnikov in hišnih posestnikov vse dotlej, dokler ne bo izdan zakon o mestnih občinah in občinski volilni zakon.

8. Posebna deputacija je danes odpotovala v Beograd, da izroči to resolucijo z primerno utemeljitvijo na merodajnih mestih.

Stališče hišnih posestnikov

Zagreb, 5. decembra. Ob številni udeležbi delegatov iz vseh pokrajin države se je vršil včeraj v prostorih zagrebskega društva hišnih posestnikov kongres saveza hišnih posestnikov iz vse države. Predsednik saveza Juraj Čačković je v svojem poročilu orisal težave pri organizaciji hišnih posestnikov, pri čemer je naglašal, da je organizacija zares vzorno izvedena samo v Sloveniji. Poudaril je, da stališče organizacij hišnih posestnikov nikakor ni naperjeno proti stanovanjskim najemnikom, marveč ima zgolj namen, zastopati in ščititi interese hišnih posestnikov pred vsem v pogledu velikih in neznosnih bremen, ki se jim nalagajo s strani države in samouprav ter s strani denarnih zavodov. Vlada je mnogo storila za kmete, toda za hišne posestnike se ne briga, ker niso dovolj organizirani. Zaradi tega je potrebno, da se uvede prisilna organizacija bodisi v obliki zbornice hišnih posestnikov ali pa prisilnih organizacij druge oblike. V svojem nadaljnjem govoru je predsednik Čačković naglasil, da so najemnine v vseh mestih padle za 30 do 50 odstotkov, a zaradi povečane gradbene delavnosti, zlasti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, se pojavlja večja hiperprodukcija stanovanj in lokalov. Zaradi tega nenaravnega padca najemnin, povečanja davčnih bremen in povečanja obrestne mere, po nekod celo do 20 odstotkov, je resno ogrožen obstoj mnogih hišnih posestnikov, ker je padla rentabilnost hiš izpod običajne mere in daleč izpod obrestne mere, ki jo plačujejo denarni zavodi za hranilne vloge. Poleg tega je treba upoštevati še izgube na neplačanih najemninah. Nazadovanje najemnine je ugotovila tudi Delavska zbornica v svoji reviji »Indeks«, čeprav je upoštevala pri tem samo 108 delavskih stanovanj. Ni krivda hišnih posestnikov, če so stanovanja za mnoge najemnike predraga, marveč je treba krivdo za to pripisati delodajalcem, ki ne plačujejo sedanjim prilikam primerno in se tudi ne brigajo za to, da bi zgradili za svoje nameščenice cenena stanovanja. Naj se povišajo plače državnim uradnikom in to breme enakomerno razdeli na vse davko-plačevalce, ne pa, da bi se vse to zvalilo na hišne posestnike s pomočjo maksimiranja najemnin, kar bi značilno omejevanje z ustavo zajamčene zasebne svojine. O poročilu predsednika in ostalih funkcionarjev saveza se je razvila obširna razprava, pri čemer se zlasti razpravljalo o uvedbi prisilne organizacije hišnih posestnikov. Ob koncu je bila v tam smislu sprejeta resolucija. Prihodnji kongres hišnih posestnikov se bo vršil v Sarajevu.

Pred sestankom državnega zbora

Schleicher bi rad dosegel odgoditev — Sestanki in priprave posameznih frakcij

Berlin, 5. dec. Na predlog državnega kancelarja generala Scheicherja je predsednik republike imenoval za gospodarskega ministra dr. Warmboldta in za ministra prehrane in kmetijstva dr. Brauna. S tem je vlada definitivno izpolnjena in končnoveljavno rešena vladna kriza, ki je trajala skoro tri tedne.

Vse zanimanje političnih krogov je sedaj osredotočeno na sestanek državnega zbora, ki bo imel svojo prvo sejo jutri popoldne ob 5. Že danes so se sestale posamezne frakcije. Davi je prisel v Berlin tudi Hitler, da po starem običaju zapriše narodno socialistične poslance. Ni še določeno, kdaj se bo Schleicherjeva vlada predstavila državnemu zboru. Prizadevanje generala Scheicherja je usmerjeno sedaj na to, da bi dosegel odgoditev državnega zbora. Dokler to vprašanje še ni razpisano, še tudi ni znano, ali se bo Schleicher predstavil v državnem zboru.

Še ta teden, ali pa šele po božičnih praznikih meseca januarja.

Berlin, 4. dec. Med novim državnim kancelarjem in predsednikom državnega zbora Göringom se je vršil še snodji prvi razgovor, pri katerem so razpravljali o predstojećem sestanku državnega zbora in o možnosti prostovoljne odgoditve parlamenta. Izgleda za to prostovoljno odgoditev se trenutno ne presojajo baš zelo ugodno. K pričakovanemu odklonilnemu stališču narodnih socialistov in ministrov je prišla tudi odpoved socialnih demokratov, v katerih imenu izjavlja danes v »Vorwärtsu« biviš predsednik državnega zbora Loebe, da hoče socialna demokratska stranka pred celokupnim narodom ugotoviti, da Schleicherjevi vladi ravno tako ne more dovoliti premijera kakor prej Papenovi vladi. Z ozirom na to stališče teh treh velikih strank menijo sedaj v političnih krogih, da se ne bo dal preprečiti ponovno razpust parlamenta.

Kdo želi otroka?

Apel banske uprave na usmiljena srca

Ljubljana, 5. decembra. AA. Kr. banska uprava dravske banovine oskrbuje in vzgaja veliko število otrok, ki so ali osiroteli, ali pa so zaradi brezbrzičnosti svojcev zapušeni in zanemarjeni.

Ker so vsa mesta v dežjih zavodih in pri rednikih zasedena, banovinski krediti pa že izčrpani, ni mogoče ugoditi nadaljnjim prošnjam za sprejem otrok, ki jih vlagajo svojci.

Nasprotno pa v mnogih primerih želijo dobri zakonci vseh slojev, ki sami nimajo otrok, in taki, ki so jim otroci dorasli ali pomrli, pa tudi starejše samostojne osebe, ki se čutijo osamljene, sprejeti iz ljubezni in sočutja kakega malčka (tudi šolobvez-

ne) v brezplačno oskrbo ali pa celo za svojega.

Na te osebe se z apelom na njih ljubezen in usmiljenje do osirotelih in zapuščenih otrok obrača tem potom kr. banska uprava s prošnjo, da bi sprejela katerega teh revčkov in mu dale trajen dom ter dobro oskrbo in vzgojo in mu s tem nadomestile starše.

Kdor želi sprejeti katerega teh revnih osirotelih in zapuščenih otrok, naj se izvoli zglašiti osebno ali pisмено pri kr. banski upravi, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje, v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 9, poslopje banovinske hranilnice, I. nadstropje, soba št. 11.

Premestitve

Beograd, 5. decembra. p. »Službene novine« objavljajo ukaz o več premestitvah v poštni in železniški službi. Med drugimi so premeščeni: Ante Kalokira iz Ljubljane I k poštni direkciji, Viljem Papis iz Ljubljane II k Ljubljani I, Marušček Gabriel iz Škofje Loke v Ljubljano II, Ferdo Nadrag iz Novega mesta v Ljubljano II, Ljudevit Staut iz Ljubljane I v Maribor I, Anton Kriz v Jesenice v Mursko Soboto, Antonija Korč iz Maribora I v Novomestu, Josip Munda iz Maribora II v Celje, Fran Rehberger iz Maribora II v Škofjo Loko, Jernej Čonta iz Maribora II v Šmartno ob Paki, Ana Vovk iz Celja v Ljubljano II, pri železnici pa so premeščeni nadzorniki proge: Josip Jereb iz Ribnice v Ljubljano, Anton Bregand iz Preloga v Ribnico, Ferdinand Farkaš iz Zrkocev v Prelog, Fran Vrbina iz Murske Sobotice v Logatec, Josip Skalar v Rakova v Mursko Soboto, Josip Brodnik iz Ljutomer v Šmarje pri Ješah, Miha Kramberger iz Ptuj v Ljutomer, Jakob Cimperman iz Vuzenice v Kranj, Anton Janež iz Laškega na Tezno, Viljem Poženel iz Kamnika v Medvode.

Rooseveltov program

Washington, 5. decembra. Po izjavah demokratskih voditeljev namerava novi predsednik Roosevelt takoj po prevzemu poslov prirediti pogajanja s Sovjetsko Rusijo v svrhu formalnega priznanja in v svrhu sklenitve trgovinske pogodbe. Meseca aprila ali maja bo odpotovala posebna ameriška delegacija v Moskvo, da prouči položaj in prične trgovinska pogajanja.

Iz policijske kronike

V soboto okrog 4. zjutraj je stražnik v Tivoliju ustavil dva sumljiva neznanca, ki sta se potikala okoli. Ker nista imela pri sebi nobenih listin in tudi nista vedela povedati, kako se preživljata, ju je odgnal na policijo. Tam je eden dejal, da se piše Jožef Janc, drugi pa Jože Novak. Na policiji so sumili, da z njima ni vse v redu in zato so ju obdržali.

Davi je prejel policija od sodišča v Radečah dopis, da sta iz tamšnjih zaporov pobegnila 1. decembra l. 1908. v Trbovljah rojeni trgovski pomočnik Jože Jane in leta 1912 v Hiesfeldu rojeni Viljem Kerin. Na policiji so ugotovili, da sta aretirana postopala identična z begunci iz Radeč. Jane je bil zaradi tatvine že večkrat kaznovan, dočim Kerin, razen vroma v Radečah, nima na vesti drugih grehov. Oba so izročili sodišču.

V soboto popoldne je srečal 24letni delavec Sinkovec Alojzij, ki je že delj časa brez posla, delavca Franca Drofenika. Tudi ta je iskal dela. Sinkovec je videl, da ima Franca nekaj denarja pri sebi, pa mu je dejal, da ve za dobro službo. Zvabil ga je s seboj v gostilno, kjer je dal Franca za več poličev vina. Sinkovec je bilo pa to premo. Zagrozil je Drofeniku, da ga zakolje, če mu ne kupi novih hlač in ker je bil Drofenik zelo boječ, mu je ugodil. Kupil mu je na starini par starih hlač, par nogavic in še več drugih stvari.

Zvečer je Sinkovec zvabil Drofenika s seboj na Rudnik, češ, da bosta prenočevala v nekem kozolcu. Ko sta lezla po stopnicah, je Sinkovec tovariša pahnil z lestve in mu potegnil iz žepa listnico, v kateri je imel 242 Din. Drofenik mu je sicer pozneje iztrgal listnico iz rok, toda denarja ni bilo v njej. Zato je odšel Drofenik na dolensko stražnico. Stražniki so obkolili kozolec in Sinkovec aretirali. Istotčasno je bil prijet tudi nek Franec Rakovec, ki je prenočeval na istem kozolcu.

Na policiji je Sinkovec zatrjeval, da Drofenika ni prisilil, naj mu kupi hlače in tudi mu ni siloma vzel denarja, pač pa mu je Drofenik vse prostovoljno dal, ker je upal, da dobi službo. Seveda mu niso verjeli in so ga zaprli.

V gostilni Zivce na Rimeki cesti je včeraj popoldne nekdo z gramofona ukradel okrog 800 Din vredno dozo. — Slugi Francu Kovaču je v petek nekdo v Prešernovi ulici št. 5 z dvorišča odpeljal 800 Din vredno kolo znamke »Svriac«. Kolo ima tvorniško številko 77.747. — V noči od petka na soboto je nekdo ukradel iz kuhinje dr. Kamušiča na Bleiweisovi cesti št. 9 225 Din gotovine, iz predsobe pa modro moško obleko vredno 1000 Din.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devise: Amsterdam 2316.51 — 2327.87, Berlin 1368.19 — 1378.99, Bruselj 798.02 do 801.98, Curih 1108.35 — 1113.85, London 183.25 — 184.86, New York tek 5741.59 do 5769.85, Pariz 225.27 — 226.39, Praga 170.87 do 171.58, Trst 291.24 — 293.64.

INOZEMSKA BORZA

Curih: Pariz 20.3325, London 16.5650, New York 520, Bruselj 72, Milan 26.32, Madrid 42.4250, Amsterdam 203, Berlin 123.6250, Sofija 3.76, Praga 15.10, Varšava 58.35, Bukarešta 3.0650.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

R. Decembar

Prokletstvo ljubezni

Roman

— Bo treba vzeti s seboj vtičilo ali orodje in nož?
— Seveda.
— Tudi to je sreča. Torej bom delal.

— Stvar je sledeča. Poslušaj! Če ti bo po godu, se bo dalo takoj... In Panoufle mu je tiho pojasnil, za kaj gre; tatvina z vtičem... polastiti se pisem, če se bo dalo.

— A nož? ... O tem mi nisi ničesar povedal.

— Treba bo odstraniti faloto, ki ima pisma, da dobimo bogato odkupnino za nje; to je potrebno tudi, da ne bo kaj izklopeta.

— Ali veš mnogo?
— Marsikaj, kar bi nam utegnilo pomagati. Vidiš torej, da se ne smeš ničesar ustrašiti... Ta falot mora izginiti. Prav nič me ne mika priti pod klop, zato, ker sem imel mehko srce.

— Torej veš zanesljivo, da bi izklopeta?

— Modrijan pravi: rajši se napij alkohola, nego da bi bil abstinent.

— Tale Panoufle je pa res pravi kunjon! Zdej pa že vem, zakaj ženske tako nore za teboj. Seveda za takim fantom je že vredno noreti.

— Vse ima začetek! In jaz ti ponujam začetek. Si zadovoljen?

— Seveda sem, — je pritril Polyt.

— Dobro, takoj se izgubim s svojo babnico. Ona bo stala na straži. Pridi takoj za nama, dobimo se v čakalnici cestne železnice na trgu de l'Italie.

Panoufle je plačal in odšel z Zefyrino.

Prav nič se ni zmenil za njo, prepeščajoč jo njenim mišlim; bil je ves zasopel v svoje naklepe.

Polyt in je dohitel na trgu de l'Italie.

— To je moj tovariš, ki poide z nama, Zefyrina, — je dejal Panoufle. — Bodi prijazna z njim.

Krepko jo je prijel za ramo.

Nasmehnila se je prišlecu, toda za pogovor ni bilo časa, kajti omnibus iz Irve-les-Halles se je bil že ustavil na postaji.

— Odpeljeva se do Chateleta, tam pa prestopiva v voz Bastille—Place Wagram, — je dejal Panoufle.

— Peljiva se raje na strelhi omnibus, — je dejal Polyt. — Od zgoraj se lepo vidi v stanovanja. Človeku šinejo pri tem v glavo pametne misli. Kaj ne, gospa? — se je obrnil smeje k tovarišovi spremljevalki.

Možakarja sta torej zlezla na streho, Zefyrino sta pa pustila spodaj. Bil je zadnji omnibus, »gledališki«, kakor pravijo.

Pri prestopanju v Chateletu sta morala debelo babnico zbuditi, ker je bila med vožnjo zadremala.

Bližnarka Monceau so izstopili in nadaljevali pot peš. Previdno so krenili po ulicah Monceau, de Courcelles in Van Dyck, vse so bile ob tem po-

zmem času skoraj prazne.

Vendar so se pa na vsakem ovinku ustavljali in ozirali, če ne gre kdo za njimi.

— Tako torej, — je dejal Panoufle, — si zadovoljen z vsem? Smo že tu.

— Pripravljeni smo, — je odgovoril Polyt. — Pojdimo!

— Si tu, Zefyrina?

— Sem, — je odgovorila, kakor bi se ji vračala hladnokrvnost.

— Vidiš tistega krčmarja tam na vogalu... požuri se, krčmo hoče zapreti... Napol dograjena hiša je tista tamle, ki visi na nji luč... Pojdi brž nadomestiti čuvaja!

Zefyrina je odšla tja sama, možaka sta se pa stisnila v kot za vrati.

Približala se je leseni ograji, ki je zapirala stavbišče in tihotno se je priplazila do kraja, kjer je ena deska manjkala, tako so bila v ograji nekakšna vrata.

Pogledala je skozi to odprtino na stavbišče.

Na golih tleh, med zidovjem, kjer naj bi bilo pridvičje, je sedel pri ognju star, sključen mož.

— Prosim, gospod, — je dejala Zefyrina in zlezla skozi odprtino, ali mi dovolite pogreti se malo pri vašem ognju?

Mož je dvignil glavo; bil je nekam razburjen, ko je za zagledal Zefyrino, se je takoj pomiril.

— Da, — je dejal po kratkem razmišljanju.

Sklonila se je in iztegnila roke nad ognjem.

— Kaj ste brez strehe? — je vprašal mož nekam začuden, da je tako edno oblečena, pa se potika ponoči po mestu.

— Ne, služkinja sem, pa me je gospodar nocoj pognal na cesto.

— Zakaj pa ne greste v hotel... Saj vam je moral vaš gospodar plačati, kar vam je šlo, ko je vas odpustil.

— Saj ne gre za to, da bi ne imela denarja, je odgovorila; — jutri zjutraj se namreč odpeljem že ob petih s kolodvora de l'Ouest. No in za te štiri ure mi vredno plačevati prenočnine. Raje popijem kozarček žganja in počakam tu.

— No, kakor vam drago, vsak človek ima svojo glavo.

— No vidite, in krčmar tam na oni strani še nima zaprt... Če hočete, dam za pičajo. Za protiuslugo mi pa dovolite počakati tu do jutra.

— Hm... to pa že, to, — je odgovoril stari čuvaj; tu lahko ostanete tem prei, ker noč ni baš topla, a pri ognju vas ne bo zeblo; meni pa požirek žganja tudi ne bo škodil.

— Torej le brž v krčmo!... Krčmar vam sicer zapre pred nosom.

Mož je vstal, se ozrl po cesti, da bi se prepričal, da ni nikogar blizu, potem je pa krenil za debelo babnico. Privoščila sta si ga nekaj krepkih požirkov.

— To pa ni slabo, — je dejal čuvaj.

— Ne, bogme da ne, — je pritril Zefyrina.

In kakor da je že pijana, je nadevala:

— To mi pomaga, ne slišim in ne vidim ga več.

— Koga pa?... je vprašal čuvaj presenečeno.

Imenitno sorodstvo na prodaj

Kaj so si izmislili iznajdljivi Parizani za tiste, ki imajo denar, družabnega ugleda pa ne

Stara stvar je, da lahko človek za denar marsikaj kupi. Mnoge ljudske prislovice nam pričajo, da je bila tudi v starih časih z denarjem nabita močnja vse. Denar omogoča blagostanje, z njim lahko pridobimo na svetu vse, zadnje čase celo lepoto. Nasprotno pa pravi pri slovicah, da je za malo denarja malo muzike. V naših časih pa pomeni denar še več. Da, tudi lepoto lahko človek z denarjem kupi. Če je imel v starih časih kdo cyranovski nos, mu ni preostajalo drugega nego sprizniti se z njim. Zdej se pa kar podvrže plastični operaciji in dobi lep nos plemenitih grških ali rimskih oblik, tako da ga zavidava vsa okolica. Pa ne samo nos, temveč tudi druge nedostatke zna zdravniška veda odstraniti ali popraviti; če pa pomagata še spreten krojač ali šivilja, dobi priključno zunanost tudi najgrši človek. Vse to je znano. Bogataši so imeli doslej možnost kupiti z denarjem poleg drugega tudi lepoto.

Medvojnimi in povojnimi dobičkarjem je bilo pa zelo hudo, da niso mogli kupiti imenitnega sorodstva. V človeški družbi pomeni žal še vedno zelo mnogo odlično ime, pa naj bo dotični kot človek še tako malo vreden. In tu so priskočili na pomoč nesrečnim dobičkarjem vedno iznajdljivi Parizani. Za-

čeli so zaenkrat z mladimi zakonci, kar je na vse zadnje najvažnejše. Če pride novoporočeni parček s pomočjo imenitnega sorodstva v družbo, ostane družabno imeniten, pa naj bo ta imenitnost še tako potvorenjena.

V Parizu je odprla svoje pisarne velika agentura, ki vam na željo preskrbi imenitno sorodstvo. Oglasi te agenture se glase približno takole: »Preskrbimo vam za poročno gostijo ali za katerokoli priliko imenitno sorodstvo in jamčimo za diskretnost. Imamo bogato izbiro odličnih gospodov in dam, ki vas bodo imenitno reprezentirali, ne da bi vzbudili najmanjši sum, da v resnici niso vaši sorodniki. Ob določenem uri pridejo na določeni kraj in jamčimo vam, da boste z našo potrebo popolnoma zadovoljni. S tem združenimi stroški niso visoki, kajti vsaka plačila dobavljenemu sorodstvu so izključena. Kupili boste samo obleke imenitim gospodom in damam, ki ostanejo seveda njihova last.

Ideja pariške agenture ni napačna, saj je na svetu še vedno dovolj neumnih ljudi. Gotovo se bo uveljavila tudi v drugih državah, kjer je obubožanih pripadnikov visokih družabnih slojev še več, kakor v Franciji.

postala Stalina tajnica in pozneje žena. Nedavno se je knezu posrečilo sestati se z njo v Moskvi. Zatrjevala mu je, da ga ima še vedno rada, ni pa hotela zapustiti otroka. Sestanek je bil opazen, kneza so zaprli, toda posrečilo se mu je pobegniti na Finsko. Kmalu potem je pa Stalina žena umrla.

Družabni škandal v Londonu

Zdravstveni svet, najvišja zdravniška korporacija v Londonu, je prepovedala te dni prakso priljubljenemu ženskemu zdravniku Haroldu Burt-Withu. S tem je prišel na dan družabni škandal, znan doslej samo ožjemu krogu. Zdravstveni svet je reagiral s prepovedjo na prošnjo, ki se je bil obmil z njo nani neki londonski veletrgovec. Mož je prosil, naj predloži svet zdravniku Burt-Withu v podpis listino, ki se z njo obveže prekiniti vse stike z veletrgovčevim ženo in izpovedati čisto resnico v ločitem procesu, ki ga je hotel naperiti veletrgovec proti svoji ženi.

Zdravnik je bil v veletrgovčevi rodbini domači zdravnik od leta 1930, obenem pa tudi domači prijatelj. Gospodar ga je dvakrat zaslišal v kočljivem položaju, enkrat v jedilnici, enkrat v kopalnici. Takoj po prvem presenečenju mu je pokazal vrata, potem se je pa afera podela in zdravnik je zopet prihajal k veletrgovcu. Drugič

ga je pa gospodar postavil pod kap s svojo ženo in hčerko vred. Obe sta ga namreč imeli radi. Zdravnik sicer ni več zahajal k veletrgovcu na dom, vendar je pa mož slutil, da se njegova žena sestaja z njim izven doma. V pisarni si je dal montirati poseben aparat, da je lahko poslušal, kako žena telefonira zdravniku. Tako je spoznal, da ga žena z zdravnikom še vedno vara. Da bi imel dokaz v rokah, je dal prestreči več pogovorov na gramofonske plošče. Potem je pa napisal izjavo, ki naj bi jo galantni doktor podpisal.

Vzorna gospa županja

Bivši newyorški župan Walker je z občinskim denarjem kaj čudno gospodaril. Revizija blagajne je pokazala, da so dobivali mnoge zakonave ljubice iz občinske blagajne težke tisočake. Iz fonda javnih del je dala župan plačevati račune svojih ljubic, pri tem je pa čisto pozabila, da ima svoje zahteve in potrebe tudi njegova zakonska žena, ki jo zdej njeni dobavitelji tožijo. Obravnava bo temeljito pojasnila mahinacije odstavljene župane dokler je gospodaril na magistratu. Gospa županja, ki je veljala za inspiratorico ameriške mode, je zapravila vsak mesec približno poldrug milijon samo za obleke, računov pa ni poravnala.

Tožba, ki so jo vložili njeni dobavitelji, je polna zanimivih podrobnosti. Gospa županja se je vsekvala z robci, ki jih je plačevala najmanj po 800 Din, njene bluze so bile po 8000 do 10.000 Din, na večernih prireditvah je nosila v laseh celo bogastvo, njena kopalna obleka je veljala 8000 Din, svilene nogavice je kupovala po 300 do 500 Din. Zadržna leta je bila najelegantnejša Amerikanka, potem je pa prišla kriza, gospodarska, zlasti pa politična in njene slave je bilo konec.

Oči, ki vse vidijo

V Budimpešti se ljudje zelo zanimajo za trgovčevno ženo Kornelijo Török. Po mnenju spiritistov ima ta ženska čudovito sposobnost, njene oči namreč vse vidijo. Med drugim spozna na ljudeh vsako bolezen tudi v primerih, kjer si zdravniki ne znajo pomagati. Nekemu častniku je povedala, da ga bohi roka, ker ima nakomlieno kost. Roko so mu rentgenizirali, pa niso našli nobenih sledov, ki bi potrjevali to domnevo. Ko so pa častnika operirali, se je izkazalo, da je videla Törökova bolje od X-zarkov. V nekem drugem primeru je šlo za možganski čir, kakor so trdili zdravniki. Törökova je dotičnega bolnika pregledala in izjavila, da ima bolezen drugačen izvor, kar so pozneje zdravniki tudi potrdili.

Delovanje »žene z rentgenovimi očmi« se pa ne omejuje samo na zdravniške primere. Svojemu sorodniku, ki je bil namenjen po trgovskih opravkih v London, je pri pogledu na zemljevid povedala, da uspeha ne bo dosegel v Londonu, temveč v mestu Leeds, kar se je tudi zgodilo.

Čim bolj ti bodo pešale umske zmognosti, tem bolj se boš počel z osebnimi zadevami.

Mali oglasi

Vseka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v smankah. Za odgovor smanki! — Na upravljanje brez znamke se odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

PRODAJI

NAPRODAJ:
Sostina s posestvom, 15 orolov zemlje, za Din 200.000. — Trgovina, okoli 3 orole zemlje, za Din 150.000. — Več pisemno. E. I. Stumpf, Konjice. 4568

VINA
dalmatinska in slovenska, na debelo in drobno od 4 Din naprej pri Dalmaciji d. z. o. z., Gosposvetska cesta 13 (Kolisej). 4566

KANARČKE-HARČARJE
večje število poceni prodaja Alman, Bohinjska Bela. 4563

MIZARJI IN KOLARJI!
Univerzalna cirkularna z vrtnim aparatom (Bohrmaschine), kroglična ležišča in Abichtmaschine, 500 mm širine, vse skoraj novo, se prodaja za ceno 5600 Din, skupno ali posamič. Fr. Kováč, Tržič. 4560

DAMSKI KLOBUKI
že od Din 60.— naprej v največji izbiri vedno zadnje novosti samo v modnem salonu — La Femme Chic, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I. 107/T

SELEZNO BLAGAJNO
veliko, izdelke Scheel, Maribor, skoraj novo, radi opustitve obrata prodaja Janko Pahernik, Vukred. 4542

MED
zajamčeno priroden la bostiljovac bogromovac 5 kg 80.— Din, franko uz povuku tudi pekarstvo A. Mudroch, Novi Sad, Vodnikova 8. 4544

HIJACINTE in TULPE
(gomolje) nudimo po nizki ceni. Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 4532

Najcenejši nakupi KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 4543

GLASBA

HARMONIKO
kromatično, zelo glasno in lepo, 80 tipk basov in 49 tipk prim, s črnim kovčkom, za 2000 Din prodaja Viktor Lugačič, Breg št. 32, Ptuj. 4565

KRATEK KLAVIR
dobro ohranjen, z oklopnim renesančnim domom, poceni napredaj. Tudi proti vložni knjižici. Mülleret, Ptuj, Ljubljanska cesta 6. 4564

SLUŽBE

PEKOVSKEGA VAJENCA
z vsa oskrbo v hiši sprejme Jakob Praprotnik, pekovski mojster, Jelovec 13 pri Mariboru. 4541

VZGOJITELJICO DECE
mlajšo, ki govori perfektno nemško, ištem k dvema otrokoma — punčka 7 let in fantek 4 leta. Oferte s sliko na naslov: Albert Herd, Beograd, Strahinica Bana 36. 4562

KROJ. VAJENCA
sprejme takoj Andrej Voditar, splošno krojaštvo, Gradec št. 36 pri Liti. 4546

NEDREMČINE

TVORNIŠKI OBJEKT

v Slavovski Požegli, primeren za vsako manjšo industrijo, z vpejano elektriko za razsvetljavo in pogon, kanalizacijo, vodovodom in stalnim studentem iz vrstne pitne vode radi preselitve zelo ugodno napredaj. — Pojasnila daje Brača Nedela, Slav. Požega. 4543

HOTEL »VELEBIT« V SENJU
(hotel, restavracija in kavarna) napredaj ali se odda v najem. — Ponudbe na: Hotel »Velebit«, Senj. 4443

DVOSTANOVANJSKA HIŠA
nova, visokoprična, z ograjenim zelenjavnim vrtom, elektriko in vodovodom, napredaj na Primorskem pri Kranju. Polzeve se na Primorskem št. 109 pri Kranju. 4561

ZIVALI

KONJA
zdravega, dobrega in urnega vozača, 15-16 pesti visokega ter 4-6 let starega kupi Ivan Kurat, valjni mlin, Domžale. 4545

RAZNO

INTELEKTUALNE DAME
obrnite se na Astrosofa, Split, poštni predal 16. Priložite tri znamke po Din 1.50. 118/T

SIČNE POSTELJNE VLOGE
od Din 65.— naprej, postelje s žično vlogo po Din 150.— ter slojstive železne postelje vam nudi po konkurenčnih cenah izdelovalec Pavel Stigalec, Gosposvetska cesta 13 (Kolisej), Ljubljana. — Sprejemam tudi vse knjižničarske dela in antogensko varenje. 4404

POHIŠTVO
Spalnice Din 2200.—
omare » 450.—
postelje » 250.—
kuhinjske opreme » 1000.—
kuhinjske kredence » 500.—

Vse drugo pohištvo se dobi najceneje in na obroke. Kdor ima hranilno knjižico, se ta vzame v račun. Sprejmemo se tudi vsa popravila po konkurenčnih cenah. — Mizarstvo »SAVA«, Kolodvorska ulica 18, Dunajska cesta 36. — Telefon št. 27-80. 111/T

Najmodernejši BRIVSKI IN DAMSKI SALON v palači GRAFIKE — Se priporoča **MATKO SIJAKOVIČ**

TELEFON 2059

PREMOG SUHA DRVA
Pogodbeni, Bohoričeva 5.

POZOR!
Prispela bodo pristna štajerska vina. — Gostina »Pri Lovcu«, vogal Rimske-Bistviceve ceste

POZOR!
Prispela bodo pristna štajerska vina. — Gostina »Pri Lovcu«, vogal Rimske-Bistviceve ceste

POZOR!
Prispela bodo pristna štajerska vina. — Gostina »Pri Lovcu«, vogal Rimske-Bistviceve ceste

PREKLIC.
Preključim vse žajlivke, katere sem govorila čez gospo Jakomino Sever. — Marija Zatič, Ljubljana, Poljanska cesta 54. 4567

Celuloidne ščitnike za vrata
dobavlja v vseh barvah in fazonah

FRANJO ZRNEC,
steklarstvo
LJUBLJANA,
Cankarjevo nabrežje št. 5

PERJE PUHAŠTO
Din 15.—, čobano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter VOLNO in ŽIMO za modroce izredno poceni prodaja: Šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 106/T

Couch zofe

Otomane, spalne fotelje, divane, zložitve postelje, mreže, peresnice (federmodroce), žimnice (modroce) ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najceneje

F. Sajovic
Ljubljana, Stari trg št. 6.

POZOR!
Prispela bodo pristna štajerska vina. — Gostina »Pri Lovcu«, vogal Rimske-Bistviceve ceste

Zavese, posteljna pregrinjala
namizne prte, prtiče itd., krasno vezene in po nizkih cenah dobite pri

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
(poleg hotela Štrucker)

Vezanje oprem za neveste, monogrami, gumbčke, entla-nje, ašuriranje in predtiskanje.

Velika izbira predtiskanih ženskih ročnih del.

Odvetniška pisarna DR. TREO LUCE LJUBLJANA
se je preselila s TYRŠEVE CESTE 29 na Masarykovo cesto št. 14-I. (poslopje Grafike) pri glavnem kolodvoru. 4570

Neveste!

Pred nakupom pohištva se oglašite brezobvezno pri meni. Izdelujem isto po lastnih in danih načrtih. Za strokovno izdelavo jamčim. — Cene solidne. — Se priporoča

BERGANT FRANC
strojno mizarstvo
Dravljje št. 108 pri Ljubljani

██

RAZPIS
Mestno načelstvo razpisuje za leto 1933.

oddajo voženj

pri mestni pilnarni ljubljanski. — Zapečateni ponudbe je poslati ravnatelstvu pilnarne pod značko »Ponudba voženj«

do 15. decembra 1932 opoldne.

Podrobni pogoji so na razpolago pri ravnatelstvu. Ravnatelstvo si pridržuje pravico oddaje ne glede na najnižjo ponudbo.

Ljubljana, dne 5. decembra 1932.
MESTNO NAČELSTVO.